U. B. BERGEN
1611.9
Ms. 1568 4

16. februar 1945.

B U L L E T I N E N.

Quislingenes offensiv mot sabotasjen.

"Motet minkar og sinnet veks" sier et gammelt ordtak. Vi har i disse dager fått bevis for dets aktualitet. Bensintanker og oljelagre flyr i lufta. Bruer sprenges og jernbanelinjer rives opp. Tyskerbedrifter av ymse slag blir satt ut av drift. Angiverne møter sin skjebne i tur og orden. Vaktholdet skjerpes, lyskastere monteres, piggtrådsperringer oppsettes i øst og i vest. Men ingenting hjelper. Hjemmefrontstyrkene forfølger ubønnhørlig sine planer. Quislingene skjelver og tyskerne raser.

Og så en dag er "tålmodigheten" slutt. Himmlers norske avlegger Marthinsen faller på sine gjerninger, og herrefolket slår til. Og så skjer det samme her som i Tsjekkoslovakiet, i Frankrike, i Polen - og alle steder hvor den tyske jernhelen har trått. De finner ikke de skyldige, og så får de uskyldige blø. Noen familiefedre på vestkanten blir revet ut av hjemmet mens familien sitter ved aftensbordet. I grålysningen er de skutt. Noen dusin fanger tas ut av cellene og stilles opp mot muren. Men det er ikke "gisselskyting", neida, et "synderegister" skrives opp, og de blir "dømt" av forskjellige domstoler. Det er nemlig ikke så populært med gisselskyting lenger, etterat deler av "das Reich" er okkupert.

Men vi vet så inderlig vel hva som er skjedd. Og vi vet også hvorfor det skjedde. Marthinsen var påskuldet. Men årsaken var hjemmestyrkenes stadig mer vellykkede krig mot undertrykkerne. Quisling og Terboven ble kalt til "Führerhauptquartier" og fikk ordre om å sette en stopper for sabotasjen. Avisene begynte opptakten like før 1. februar. Den ene skrekkskildringen slo den andre i hjel. Den føle hjemmefronten ble avslørt både her og der. Quisling innkalte forskjellige kjente menn på slottet og gjorde dem oppmerksom på at de var ansvarlige med sine liv dersom sabotasjen ikke ble stoppet. Dette skjedde vel å merke før Marthinsen ble likvidert.

Men quislingene og deres herrer tar feil hvis de tror at de kan stoppe hjemmestyrkene med den slags midler. Vi lar oss heller ikke provosere. Vi vet at fienden gjerne så vi gikk til angrep for tidlig. Vi noterer det som er skjedd, og hver enkelt deltaker i myrderiene får sin konto oppskrevet. En dag skal vi gjøre opp regnskapet. Men vi skal bestemme den dag en selv.

Terroren skal ikke stoppe oss, like lite som den har stoppet de andre undertrykte folkene som nå er frie. Vi vet at veien fremover er belagt med stadig stigende prøvelser og ofre. Men vi skal gå den veien, fordi det er den eneste som fører til friheten.

vVv

Borgerkrigsgeneralen er død.

NS hadde ingen mer fanatisk og mer hensynsløs og brutal mann enn Karl Alfred Marthinsen. Han gjorde karriere på grunn av sine egenskaper. Karrieren var rask.

Da krigen brøt ut, var Marthinsen underoffiser, da han døde var han sjef for Hirden og sikkerhetspolitiet, og det var planlagt at han skulle overta politidepartementet.

Marthinsen var ved sin død en av de mektigste menn i NS, og han var utvilsomt den farligste. Han vek ikke tilbake for noe når det gjaldt å verge det nazistiske regime og å knuse all motstand. Han var Norges Himmler.

Marthinsen var mannen som skapte statspolitiet, Quislings statspoliti. I nesten fire år var han dets leder, og utallige er de norske liv han har på sin samvittighet. Og han ikke bare drepte - selv eller ved å utlevere folk til Gestapo - han innførte torturen i det norske statspoliti: "Jeg spør ikke etter midler eller metoder, jeg spør etter resultatet", sa han i en tale til sine politimenn. Under hans ledelse kom det norske statspoliti på høyde med Gestapo i kald brutalitet. Gestapos sjef i Norge var hans personlige venn.

Marthinsen ville i krigens siste og voldsomste fase ha vært farligere enn noen sinne tidligere. Han var i ferd med å få all makt i NS, og ingen ville så kynisk som han kaste de vepnede NS-avdelinger inn i åpen krig mot sine landsmenn.

I dag står tyskerne og NS uten sin borgerkrigsgeneral i Norge. Hans død har skånet land og folk for store ulykker i den alvorlige tiden som ligger foran oss nå.

vVv

K R I G S O V E R S I K T (pr. 12.2.45).

Østfronten. Russernes store vinteroffensiv har overtruffet alle forventninger og ført til resultater som uvegerlig må få avgjørende betydning for krigen. Tyngden i offensiven illustreres best ved en sammenlikning med framgangen i Hviterussland ifjor sommer; russerne rykket da i første fase fram fra Vitebsk-Mogilev-linjen til Minsk, en strekning på 200 km, i løpet av 14 dager. Denne gang rykket de, på en langt bredere front, fram over 200 km på 10 dager, og i sentrum avanserte støtkilene, i de 18 dager fra offensiven begynte til de nådde Oderdalen, hele 480 km. Frontbredden er nå flere ganger så stor som ifjor sommer, og dertil kommer at det denne gang er gjennomført operasjoner av største format på begge fløyer, i Østpreussen og Øvre-Schlesien, uten at det har sinket framstøtet i sentrum.

Det første store strategiske resultat oppnådde russerne i og med erobringen av det øvreschlesiske industriområde, som ble gjennomført av Konjevs 1. ukrainske "front" 26.-28. januar ved en omfatning fra nord og nordvest, og så raskt at en stor del av dette viktige fabrikkstrøk med titusener av utenlandske arbeidere falt så å si uskadt i russernes hender og nå alt arbeider for dem. Dette konglomerat av gruve- og fabrikkbyer - Gleiwitz, Hindenburg, Kønigshütte, Bedzin, Kattowice, Sosnowiec, Dambrova osv. - representerer antagelig noe slikt som en tredjedel av Tysklands krigsproduksjon; industrien her er nemlig sterkt utbygd i de senere år fordi strøket lå utenfor det vestallierte flyvåpens effektive aksjonsradius. Først og fremst var kullproduksjonen stor (110 mill. tonn eller ca. 2/5 av Tysklands samlede kullproduksjon), og på basis av den var det bygd opp en stor syntetisk oljeindustri (kanskje 1/3 av totalen); dertil kommer annen gruveindustri (bl.a. sink), veldige metallindustrier (tanks, kanoner m.v.) og kjemiske fabrikker. Alene tapet av denne krigsproduksjon vil få skjebnesvangre følger for Tyskland, hvis da krigen varer så lenge at tyskerne når å bruke opp de lagre av krigsmateriell som er for hånden; engelske kronikører tviler på det.

Samtidig med denne operasjon oppnådde Rokossovskis 2. og Chernyakovskis 3. hviterussiske "front" avgjørende resultater på den nordlige flanke, i Østpreussen. Den 27. januar støtte Rokossovskis styrker fra sør fram til Østersjøen ved Tolkemit, øst for Elbing, og avskar dermed Østpreussen fra det øvrige Tyskland, samtidig som Chernyakovski, som angrep fra sørøst og øst, gjennombrøt den tyske linje ved de Masuriske Sjøer og trengte fram til Kønigsberg. Senere er de avskårne tyske styrker trengt sammen på et forholdsvis meget trangt område sør for Frisches Haff og i selve byen Kønigsberg, hvor det kjempes i gatene, Preussisch Eylau og Wormditt er tatt, og låsen mot vest er ytterligere sikret ved erobringen av Elbing den 10. februar. Selv om de tyske styrker i mottien ennå kjemper forbitret og enkelte pinnsvinstillinger kanskje kan klare seg ennå en tid, er Østpreussens skjebne beseglet. Østpreussen var Tysklands kornkammer og hadde dessuten en betydelig overskuddsproduksjon av kjøtt, flesk, egg, poteter, sukkerroer osv., og selv om tapet av selve produksjonen først ville bli følelig hvis krigen skulle vare til en ny avling kunne høstes, vil sikkert de veldige lagre av levnetsmidler som russerne har tatt spille en stor rolle for Tysklands forsyningssituasjon allerede etter et par måneders forløp.

Uavhengig av disse betydelige operasjoner på flankene fortsatte Sjukovs 1. hviterussiske "front" sine dristige operasjoner i sentrum. Uten hensyn til sine utsatte flanker - han må ha vurdert riktig tyskernes manglende evne til å sette inn motstøt av noen betydning - førte han sin armégruppe fram i en veldig snøplog-formasjon over Posen med retning direkte mot Berlin, og nådde fram til Oder ved Frankfurt og Küstrin de første dager av februar. Underveis tok han en rekke viktige strategiske punkter, festninger og trafikksentra, mens andre (som Posen og Schneidemühl) er blitt liggende som tyske motstandsøyer for å sinke frammarsjen og binde russiske styrker; viktigst i så måte er Posen, hvor 7 større jernbanelinjer løper sammen. På den nordlige flanke har Sjukov støtt fram mot Stettin; hans styrker står nå bare vel 20 km fra byen, og truer dermed Pommern med en liknende omfatning som den der ble Østpreussen til del. Hvor stor vekt russerne legger på denne operasjon, er ennå uvisst; de øver et jevnt trykk både mot Stettin, mot det sørlige Pommern over Schneidemühl og Deutsch Krone og mot Danzig fra Elbing-Marienburg-området, men det er meget mulig at alt dette bare er å betrakte som en diversjon og en flankedekning for operasjonene som foregår på sentralavsnittet.

Ved Oderlinjen foran Berlin har tyskerne foreløpig bitt seg fast, og offensiven er bremset opp, sikkert ikke minst av den grunn at russerne etter en så lang og rask framrykning trenger en viss tid for å bringe sine bakre forbindelseslinjer i orden. Man måtte med spenning avvente om tyskerne nå ville eller kunne sette inn en motoffensiv av større omfang; forholdene lå godt til rette for flankestøt både fra nord og delvis også fra sør, og tidspunktet skulle være det best tenkelige: akkurat det kritiske øyeblikk som inntreffer for angriperen når en offensivbølge har kulminert. Det ser imidlertid ut til at tyskerne ikke har hatt krefter til å utnytte tidspunktet, og det gunstigste moment er allerede forbi. Det taler høyt om hvordan de tyske styrker er revet opp av den overveldende russiske offensiv og om hvor redusert den tyske krigsmakt overhodet er: de enorme mengder av krigsmateriell og forsyninger som er falt i russernes hender har her sikkert også spilt en stor rolle.

Det viste seg at det igjen ble russerne som tok initiativet. Mens de ladet opp i Frankfurt a.d. Oder-avsnittet og øvet et jevnt trykk i Pommern, Østpreussen og Øvreschlesien, satte de på Konjevs høyre fløy i gang en ny kraftig offensiv den 4. februar fra bruhodene vest for Oder på begge sider av Breslau. Disse bruhodene (ved Steinau, Brieg, Oppeln) var allerede dannet i offensivens første fase, og i dagene 4.-8. februar ble det her satt i gang en offensiv over en 160 km bred front som i første omgang førte til en framgang vestover på 60 km, de to følgende dager ytterligere 32. En rekke byer, blant Brieg, Ohlau, Grottkau og Liegnitz, er tatt, og den viktige industriby Breslau (600 000 innbyggere) som ligger i selve frontlinjen, trues dermed med omringning. Den er alt utflankert i nord, hvor russerne over Liegnitz har nådd halvveis mellom Breslau og Dresden, og fra Oppeln-Brieg-bruhodet skyter en annen truende støtkile nordvestover. Langt viktigere enn omklamringen av Breslau er imidlertid den kjennskjerning at ved denne operasjon er den tyske Oderlinjes sørlige flanke revet opp, og veien er åpen, dels for et støt vestover mot Dresden, Elben og den sørtyske industri, dels nordvestover mot Berlin på vestsiden av Oder, den siste faste tyske linje foran hovedstaden. Terrenget er flatt og uten naturhindringer av noen betydning.

På denne måte er det skapt en ny strategisk situasjon som i høy grad er egnet til å skape bekymringer på tysk hold. Foruten at truslen mot Brandenburg fra sør i seg selv er meget alvorlig, kan de hvert øyeblikk vente at oppladningen på sentralavsnittet er tilendebrakt og at et nytt frontalt støt mot Berlin blir satt inn her, foruten at truslen mot Stettinområdet stadig er en viktig og vanskelig vurderbar faktor. I det øyeblikk omringede støttepunkter som Posen, Schneidemühl og den østpreussiske motti faller, vil det også bli frigjort meget betydelige russiske styrker som vil øke tyngden i presset vestover ganske betydelig. Til dette kommer at de allierte i vest tydeligvis står på spranget til en større offensiv, og at man må imøtese en sterkt øket virksomhet i luften i de forestående vårøåneder, da værforholdene erfaringsmessig er de gunstigste under hele året.

Spørsmålet er når de allierte vil og kan sette inn en samordnet offensiv med knusende styrke fra øst og vest. I og for seg ville det være naturlig at de ønsket en viss tid for den sterkest mulige oppladning, ut fra det resonnement at en overveldende kraftinnsats vil gjøre sluttkampen kortest og koste minst. Både russerne og de vestallierte kan trenge tid til det, russerne fordi den første måneds offensiv har kostet store ansrengelser og skapt veldige forsyningsproblemer, angelsakserne fordi den tyske motoffensiv i Ardennene utvilsomt brakte forstyrrelser i deres oppmarsj for offensiven. Dessuten er vær- og føreforholdene neppe ennå udelt gunstige i vest og blir det neppe før i mars. På den annen side er det ikke tvilsomt at også tyskerne i høy grad trenger tid for å omgruppere sine opprevne forband, føre fram sine reserver og sitt materiell, bygge nye festningslinjer og kanskje gi sine folkegrenaderer og sin folkestorm noe mer enn en rent improvisert utdannelse. Å bestemme tidspunktet for offensiven blir derfor et ganske intrikat avveiningsspørsmål, hvor de avgjørende faktorer er skjult for den utenforståendes øyne. Avgjørende blir naturligvis i første rekke hvordan de allierte ser på Tysklands motstandskraft overhodet. Tallmessig er tyskerne ennå ganske sterke; man regner at de i vest har ca. 75 divisjoner, i øst ca. 130; dertil kommer styrkene i Italia, Norge, Danmark osv. som tilsammen kanskje utgjør 75 divisjoner, alt i alt 280 divisjoner eller kanskje noe mer; divisjonenes styrke er ukjent og antagelig ganske sterkt varierende, men at den ligger ganske meget under normalen er høyst sannsynlig; det har vært antydet som et gjennomsnitt 10-12000 mann. Deres kampverdi er også vanskelig å bedømme for en utenforstående; moralen er tross alt ennå stort sett god, og i vest har troppene vist fremragende taktisk dyktighet og hatt godt materiell. Under vinterfelttoget i øst har de imidlertid stort sett ikke vist synderlig motstandskraft, og de siste måneders tap både i øst og i Ardennene, av mannskaper som av materiell, kan ikke ha blitt uten virkning.

Vestfronten. Den tyske kile i Ardennene er nå helt utslettet og de allierte har trengt dupere inn i Tyskland enn noen gang før. De er offensivt virksomme langs hele fronten fra Prüm til Nijmegen, og meget tyder på at en offensiv i stor skala er nær forestående. Tyngdepunktene ligger foreløpig ved Prüm, hvor det kjempes i gatene, øst for Monschau hvor det kjempes om Roerdammene (som regulerer vannkrafttilførslen til Ruhrområdet) og i Nijmegen-avsnittet; her har 1. kanadiske armé, som stort sett har holdt seg i ro etter kampene i høst om Scheldemunningen, satt i gang en kraftig offensiv og over de erobrede byer Kranenburg og Cleve rykket fram til Rhinen som er nådd på en 10 km bred front. Alt i alt kan situasjonen i vest karakteriseres med at de allierte kjemper seg fram til gunstigere utgangsstillinger for den forestående storeffensiv som vil bli satt inn samtidig med russernes neste hovedstøt fra øst.

Det meldes at veldige mengder materiell og store troppereserver er ført fram til denne offensiv som meget vel, i samarbeid med russerne, kan komme til å bli krigsavgjørende, og det blir interessant å se om tyskerne etter sine tap i Ardennene og etter det som er hendt i øst denne gang kan by en like seig motstand i vest som de gjorde i høst. Noen retrett er imidlertid umulig for dem, i øst som i vest, på begge fronter står fienden tett ved vitale områder, så i neste omgang må det kjempes om avgjørelsen.

Luftkrigen. P.g.a. det stort sett ugunstige vær har de alliertes flyvirksomhet ikke hatt så stort omfang i de siste ukene som den har hatt i tidligere rekordmåneder, som den sikkert vil få når det klare værværet setter inn i slutten av februar-begynnels av mars. Den strategiske bombing av Tyskland har imidlertid vært holdt oppe på et respe inngydende nivå, og har øket betydelig i de siste 10-12 dagene; den har først og fremst vært rettet mot de tyske kommunikasjoner, og sikter dermed dels på å ødelegge forbindelseslinjene vestover foran offensiven her, dels på å hindre den tyske oppmersj av reserver (og overføring av styrker fra vest) til østfronten. Alle de store jernbaneknutepunkter i Rhindalen er utsatt for voldsomme bombardementer, og det samme er tilfellet med etappesentrene for østfronten, f.eks. Berlin, Magdeburg, Leipzig og Chemnitz. Angrepet mot Berlin den 3. februar da byen i dag slys fikk 2500 tonn bomber, var det alvorligste rikshovedstaden ennå har vært utsatt for p.g.a. konsentrasjonen og presisjonen i bombefellingen. Jernbanemål og administrative sentra i Tysklands viktigste nrvesentrum ble lammet på avgjørende måte. Ellers blir fabrikker for framstilling av syntetisk olje og annen tysk krigsindustri stadig angrepet, og skadene blir så meget føleligere som tyskerne nå har mistet sitt noenlunne bombesikre industrisentrum i Øvre-Schlesien.

Det fjerne Østen. Amerikanernes invasjon av Filippinenes hovedøy Luzon har gitt resultater over all forventning. Etter et vel tre ukers felttog kunne de 5. februar rykke inn i hovedstaden Manila, og selv om det ennå gjenstår atskillige oppronskingsoperasjoner på øya, er dens skjebne dermed avgjort. Den japanske motstand har vært forbausende svak når man tenker på hva som her står på spill. Amerikanerne har nå satt seg fast for alvor ved det Sørkinesiske Hav, og vil fra sine filippinske baser med fly og sjøstridskrefter kunne sperre praktisk talt all japansk sjøfart mellom moderlandet og de rike besiddelser i i Ost-India og på Malakka; det vil først og fremst bli følelig for oljeforsyningen.

I Burma fortsetter den britiske framgang både mot Mandalay, som nå er like ved stridssonen, og langs kysten fra Akyab sørover, hvor det er gjennomført en rekke amfibieoperasjoner. Så vidt man kan skjønne har japanerne allerede avskrevet Burma og bare latt det bli igjen 4-5 divisjoner som har til oppgave å føre en oppholdende strid.

I China er det ingen tegn til at japanerne har gjenopptatt sin avbrutte offensiv mot Kweiyang, og gjenåpningen av Burmaveien vil ikke bare materielt, men også moralsk komme til å avstive den kinesiske motstand ganske betydelig. De første lastebilkolonner med hardt tiltrengte forsyninger er alt kommet fram, etter nesten tre års blokade av Chunking-China fra landsiden.

Idet dette skrives blir det meldt at også all tysk motstand er opphørt i Budapest.

vVv

Strupetak på Japan.

I løpet av det siste året er japanerne blitt drevet 4-5000 km tilbake fra sine mest framskutte posisjoner i Stillehavet. Den ene øya etter den andre er blitt erobret tilbake og amerikanerne er kommet så nær det japanske moderland at flygende festninger over de japanske storbyene er i ferd med å bli et dagligdags mareritt. Saipan i Marianene er det viktigste utgangspunkt for disse toktene og ved en kommende erobring av Boninøya som ligger "bare" 1300 km fra Tokio vil bli enda mer følelig. Både nord og sør for Japan ligger øyene på rad og rekke og vil i sluttkampen kunne gjøre tjeneste som hoppesteiner i det avgjørende støt mot Japans hjerte.

Men i alle stadier av kampen viltrolig erobringen av Filippinene bli betraktet som den viktigste strategiske vinning. Der er for så vidt god symbolikk i den brutale vits at Mac Arthur i disse dager legger et manila-taug om halsen på Japan. Det er ikke som landområde eller som produsent av krigsmateriell at Filippinene er et kjempeskritt på veien mot seiren, heller ikke at øygruppen ligger forholdsvis nær Japan, neppe heller den viktige faktor på plussiden at amerikanernes dristige og overlegne strategi må ha en mektig psykologisk virkning på fienden. Filippinene er også en nødvendig mellomstasjon for en landgang i China; men den store aktuelle vinning er den at de allierte fra Filippinene kan sperre veien mellom Japan og Ostindia. Krigen er først og fremst en kamp om de produksjonssteder og råstoffer som holder krigsmaskinen i gang. Østindia er da et selvsagt mål for en offensiv.

En britisk ekspert i utenrikspolitiske spørsmål, Harald Nicholson, har sagt om autarkilandenes kamp for kolonier at "it refers to war materials rather than raw materials". Japans overrumplende erobring av Sørøst-Asia skaffet det råstoffattige landet et mektig tilskudd til sitt krigspotensial. Sørøst-Asia er foruten å være det viktigste område i verden for tropiske landbruksprodukter en betydelig produsent av olje. Produksjonen var før krigen noe mindre enn Romanias, men dette kvantum spiller forholdsvis større rolle for Japan enn for Tyskland, for Japan har ikke så mye kull (såvidt selvforsynt i fredstid) at den syntetiske oljeproduksjonen kan bli av virkelig stort format som i Tyskland.

Japans hovedleverandør av olje før krigen var den nåværende fiende USA. Japan hadde før krigen en tankflåte som var bare en sjettepart av vår, og tåler derfor lite de fryktelige tap som kan bli følgen av erobringen av Filippinene og Taiwan (Formosa). For å spare tonnasje har japanerne raffinert oljen i Ostindia så nær frontene som mulig. Således blir 75% av den japanske flybensin raffinert i Palembang på Sumatra. Men Palembang ble nylig bombet av fly som startet fra store britiske hangarskip som nå opererer utenfor den vestlige stuedør til Ostindia. Øst for Borneo, hvor der også finnes olje, har amerikanerne gjort landgang på øya Jalo. En erobring av Borneo vil være begynnelsen til gjenvinning av ostindisk område og ytterligere vanskeliggjøre sambandet med Japan.

Den altoverveiende del av verdens kautsjuk stammer fra britisk og nederlandsk Ostindia. Krigsvognene må rulle på gummihjul og i første omgang var derfor erobringen av Sørøst-Asia et smertelig tap for amerikanere og briter, inntil den syntetiske gummiproduksjon kom i svi ng for alvor. Nå er det Japans tur til å ordne sitt gummiproblem på denne tyske måten, men til det trengs det atter kull. Sammen med jern er kull den viktigste råstoffgrunnvoll for en krigførende stormakt og Japan har snaut med begge deler. Attpåtil må det føres sjøveien fra Mandsjuria og China.

Den store tinnproduksjonen på Malakka og i Nederlandsk India var også en krigsvinning for Japan og de allierte har bare i liten monn kunnet kompensere den. Mat har japanerne nok av, og Sørøst-Asia spiller liten rolle fra eller til i så måte.

Tysk hitlerfanatisme og japansk harakirimentalitet i forbindelse med krigersk dyktighet gir de allierte harde nøtter å knekke, men i det lange løp kan hverken tyskerne eller japanerne klare seg uten de våpendeler som de allierte produserer i gigantiske mengder.

vVv

Usmakelig agitasjon.

Da den frie norske presse sommeren 1940 så dagens lys, hadde den én stor oppgave: å åpne folkets øyne for den fare som en tyk seier betød for vår frihet og våre levevilkår, og mane tilsamhold og offervillig innsats i kampen mot undertrykkerne og forrederne. Senere - da radioene ble tatt fra oss - kom en ny oppgave til - å gi folket et riktig bilde av krigsutviklingen.

Avisene bygget videre på den politiske borgfred som alle gode nordmenn sluttet 9. april, og som partiene bekreftet senere på sommeren. All partistrid ble lagt på hylleen. De aviser som utkom, var organer for det norske folk, ikke for noe politisk parti. Sommeren og høsten 1940 var en utrolig spennende tid. Under inntrykket av den tyske overmakt var det mange som vaklet, og de frie aviser måtte legge megen vekt på å føre en saklig og sannferdig penn. De første avisene klarte sin oppgave. Takket være den ånd de ga uttrykk for har de små stensilerte bappene fått en autoritet og goodwill som har betydd uendelig meget for vår kamp.

Det er ikke mange av de første faklene som brenner fremdeles. De fleste sluknet i stormkastene. Nye kom til. De fleste ble ledet i den samme ånd som sine forgjengere. Men dessverre ikke alle. En spesiell sort aviser, som først så dagens lys etter 21 juni 1941, har fulgt en egen linje. De har riktignok også kommet med nyheter og appellert til kamp mot nazistene, men de har dessuten drevet propaganda for et bestemt politisk syn. Det er et godt bevis på hvor grunnfestet den politiske borgfred er i vårt folk, at ingen andre aviser har følt trang til å forlate sin linje.

Den partipolitiske agitasjon har nå tatt slik overhånd i disse organer, at de ikke lenger inneholder stort annet. Det er på tide å rope et varsku. Det må bli slutt på å utnytte den goodwill som den frie presse har opparbeidet, for partiformål. Den som bryter ned de frie avisers autoritet pådrar seg et tungt ansvar. Det må også bli slutt på den usmakelige utnyttelse av det forhold at vi idag ikke kan offentliggjøre alt som gjøres - og fremforalt ikke hvem som gjør det.

Det er et svakhetstegn stadig å skryte av sin egen innsats. Å sette igang en mannjevning nå, tjener bare fiendens splittelsesarbeide. La det bli senere generasjoners oppgave å skrive historien om krigen i Norge 1940-1945.

vVv

UNDER HAKEKORSET:

Danmark. Danske flyktninger har i Sverige dannet "Forening av danske patrioter". Dens oppgaver er å bevare kameratskapet mellom de dansker i Sverige som har deltatt i eller understøttet frihetskampen, å representere sine medlemmer overfor de danske myndigheter, forberede aktiv innsats for det danske samfunnets gjenoppbygging "på demokratisk grunn" m.m. Som medlemmer opptas dansker som har måttet flykte til Sverige fordi de har deltatt i motstandsbevegelsen. - De store diskusjonstemaer i dansk fri presse for tiden er innførelse av dødsstraffen og den politiske situasjon etter krigen. - Formannen i Det danske Råd i London, Christmas Møller har nylig vært i Sverige. Under sitt opphold der uttalte

han bl.a. at Danmark ikke trakter etter tysk jord og ønsker ikke tyske arbeidere til g. oppbyggingen; danske quislinger burde berøves sitt statsborgerskap og sendes til Tyskland.

Nederland. Jernbanestreiken har nå pågått i fem måneder. Men intet tyder på at jernbanearbeiderne akter å gi seg på tross av at forholdene blir mere og mere fortvilet for hver dag som går. Nederlænderne har vist en solidaritet og kampånd av det sjeldne. - Det tyskokkuperte Nederland har gjennom London Radio anmodet verden om hjelp fordi tyskerne akter å deportere nesten alle nederlandske mannfolk og sette dem til tvangsarbeide i Tyskland.

vVv

BEFRIDD:

Nord-Norge. Praktisk talt hele Finnmark fylke er befridd av norske styrker, og norsk styre er gjenreist i Porsangerområdet og i Karasjok og Kautokeino herreder. Forsyningslinjene til sivilbefolkningen er under utbygning. I Karasjok har tyskerne spart kirken, mens alt annet er brent svart. I Kautokeino har kirken delt skjebne med den øvrige bebyggelse. Fjellsamene har gjort et utmerket arbeide, idet de har reddet praktisk talt hele reinbestanden, ca. 40 000 rein. Dette bedrer matsituasjonen betydelig. - Det første norske fartøyet med mat og andre livsfornødenheter er nå kommet til Nord-Norge. Lasten besto av sukker, kjøtt, kaffe, tobakk, såpe, fiskeredskap, klær og sko, lastebiler, monteringsferdige trehus og bygningsmaterialer.

Nederland. Den nederlandske innenriksminister Burger har demisjonert p.g.a. meningsforskjell mellom ham og statsminister Gerbrandy. I en radiotale nylig advarte Burger mot eksesser under opprenskningen: Man må vokte seg for å lete bare etter feil og svakheter når man bedømmer de enkelte tilfeller. Det det gjelder å fastslå er om vedkommende har vært upålitelig; en person kan meget vel være en god borger om han har vist seg mindre tapper. Etter statsministerens mening stod Burgers uttalelse i strid med regjeringens plikt til å støtte det nederlandske folks seige motstand, og innenrksministeren begjærte da avskjed. Burger deltok i den underjordiske kamp i Nederland til våren 1943, da det lyktes ham å flykte til London.

Frankrike. De Gaulle ble ikke innbudt til å delta i stormaktsmøtet. Man antar at Churchill og Stalin gjerne hadde sett de Gaulles deltagelse, men at Roosevelt har satt seg imot. I en tale i Parisradioen 5/2 uttalte de Gaulle bl.a.: "Vi vet at mange i utlandet finner det eiendommelig at de tre andre stormaktenes regjeringer i krigens nåværende fase synes å forsøke å fastlegge de vilkår som skal gjøre slutt på krigen uten Frankrikes medvirkning." Han lot samtidig også sine allierte vite "at Frankrike ikke kan se seg bundet av noe arrangement, som det ikke har diskutert og godkjent på like fot med de andre maktene." Videre presiserte han Frankrikes krav ved det endelige oppgjør.

Den store franske motstandsorganisasjon Nouvement Liberation Nationale, som har ½ million medlemmer, har fargjeves forsøkt å danne et vanlig politisk parti for å kunne konkurrere med førkrigspartiene ved kommunevalgene.

Belgia. Som kjent kom regjeringen Pierlot ganske snart etter befrielsen ut i meget hardt vær. Den red mange stormer av, men har nå møtt sin skjebne. Den ytre foranledning var at de sosialistiske ministre ønsket å trekke seg tilbake fra regjeringen. Parlamentet ble så innkalt pr. radio til møte 6/2. Man hadde ventet en stor debatt med et energisk forsvar for regjeringens politikk fra Pierlot med krav om tillitsvotum. Stillingen i parlamentet var imidlertid klar og debatten ble meget kort. Pierlot avbrøt den ved å si at han ville levere inn sin avskjedssøknad, og det kom ikke til votering. Vanacker (sosialist) har dannet den nye regjering. Spaak fortsetter som utenriksminister. Regjeringen består av 6 katolikker, 5 sosialister, 4 liberale, 2 kommunister og 1 partiløs.

Tsjekkoslovakia. En slovakisk delegasjon som har besøkt London for å forhandle med den tsjekkoslovakiske regjering er nå tilbake i Slovakia. Den slovakiske nasjonalkomiteen har overtatt hele administrasjonen i den befridde del av Slovakia. Den oppfordrer den slovakiske befolkning til å bli på sine hjemsteder og motsette seg den tyske tvangsevakueringen. - Den tsjekkoslovakiske regjering har anerkjent den polske provisoriske regjering; diplomatiske forbindelser er opprettet.

Hellas. De siste begivenheter i Hellas lover godt for en endelig indre fred. Fredsavtalen mellom regjeringen og EAM ble undertegnet 12/2; men i det øyeblikk dette skrives er dens innhold ikke offentliggjort. Etter det som foreløpig er kjent, kom forhandlerne til enighet i alle spørsmål. ELAS gir avkall på alle militære ambisjoner, tjenestemenn fra Metaxasregimet suspenderes, kongedømmets skjebne avgjøres ved folkeavstemning og det holdes alminnelige valg innen årets utløp.

vVv

PITULERT:

Bulgaria og Romania er "lukkede" land, og man vet lite om hva det skjer der. Amerikanere og engelskmenn møter misstro og deres bevegelsesfrihet er sterkt beskøret. I Bulgaria er de tidligere regenter, prins Kyrill, professor Filov og general Michov dømt til døden sammen med 22 tidligere ministre. I Washington har det vakt oppsikt at sovjetarmeen i Romania gjennomfører omhyggelig utarbeidede planer for transport av tyskere til Russland, ikke bare de få tyskere som er blitt tilbake, men også rumenske borgere av tysk herkomst. De plaseres i den store arbeidsarmé som skal reparere de ruinbyer som tyskerne har skapt i Russland.

FINNLAND:
Etter alt å dømme går det finsk-russiske samarbeid i oppfyllelsen av våpenstillstandsvilkårene knirkefritt, og relasjonene mellom de to land utvikler seg tilfredsstillende. Når russisk presse og radio av og til retter sterk kritikk mot Finnland er hensikten sikkert ikke noen annen enn å holde tempoet i de finske bestrebelser for å oppfylle Finnlands forpliktelser. Oppløsningen av Vapenbrødraforbundet og den oppsiktsvekkende deklarasjon Paasikivi ga i riksdagen 30/1 må sees som resultater av denne kritikk. I denne deklarasjon tok regjeringen opp spørsmålet om ansvaret for krigen. Den juridiske del av deklarasjonen var utarbeidet av tidligere president Ståhlberg, som slo fast at begrepet krigsskyld ikke finnes i finsk lov. I den politiske del ga regjeringen uttrykk for den oppfatning at det ville være fordelaktig av hensyn til relasjonene mellom Finnland og Russland at de under krigen mest eksponerte politiske ledere forlot sine fremtredende stillinger. Denne erklæring har særlig stor betydning, da finske valg står for døren. Paasikivi har på avgjørende måte grepet inn i kampen om kandidatnomineringen ved det forestående valg. Tanner har tatt konsekvensen og trukket seg tilbake. - Lovforslaget om anskaffelse av jord for kolonisasjon av de forflyttede er nå lagt fram. Tvangsavståelse av jord er fastslått somprinsipp, men lengst mulig bør det søkes frivillig avståelse. De kategorier som må avstå jord er foruten staten: eiere av vanskjøttet jord, jordjobbere, presteskapet, sammenslutninger, kommuner, de som ikke har jordbruk som hovedyrke og gamle jordeiere som ikke har livsarvinger. De svensktalende områder beskyttes mest mulig mot kolonisasjon.

vVv

NØYTRAL:

Sveits. Nasjonalrådet har vedtatt å oppheve forbudet mot ekstremistiske partier. Kommunistene kan således med det aller første gjenoppta sin virksomhet i Sveits. Forbudet ble innført i 1941.

vVv

Tysk rasering av skogen.

Det er en kjent sak at tyskerne har rasert skogen i Nord-Norge, og for en stor del for Finnmarks vedkommende er det tvilsomt om det vil lykkes å få skogen opp igjen, fordi det er verneskog som er hugget ned. Klimaet er så hardt at det er vanskelig for de unge trær å vokse opp til skog uten å ha ly, og veksten går så uhyre langsomt at det vil i beste fall ta generasjoner. Det er også et stort spørsmål om ikke skogødingen i Finnmark vil vise seg å bli en stor hindring for at jordbruket igjen skal kunne tas opp på de mest utsatte steder.

Også andre plasser i landet har tyskerne rasert større eller mindre skogstrekninger. De tar ingen forstlige eller samfunns-økonomiske hensyn, når deres egen interesse tilsier dem å skaffe seg tømmer til et eller annet formål. Et drastisk eksempel har vi fra Kalnes landbruksskole i Østfold, hvor tyskerne hadde besluttet seg for å hugge ned skolens forsøksskog, bare fordi den ligger beleilig til for deres formål.

I det siste har tyskerne satt igang tvangshugst av skog til sin generatorknottproduksjon. Hugsten gjennomfører de på den måten at skogen snaues helt i en bredde av 350 m på hver side av brukbar bilvei. Dette har vært tilfelle bl.a. i Hurum. Bygden skulle levere et stort antall kubikkmeter, og da skogeierne ikke var villige til å påta seg dette tvangspålegget, truet tyskerne med selv å hugge tømmeret etter de prinsipper som foran nevnt. Under påtrykk herav lot skogeierne seg forlede til, på tross av alt, å tilby tyskerne å skaffe tømmeret selv. Dette ble så gjort. Da tømmeret godt og vel var levert, satte allikevel tyskerne igang sin egen hugst med rasering langs bilveien. På den måten skaffet de seg dobbelt kvantum i Hurum. I Sande i Vestfold har hugst og slik skograsering pågått nå for full fres med 250 russere som huggere. På Modum planlegges raseringshugst satt igang med det første. I denne bygden har tyskerne forlangt 10 000 kubikkmeter tømmer. Hugsten skal også her utføres av russiske fanger. En rekke skoler er rekvirert som innkvarteringssted.

Vi kan forstå at det kan være fristende for skogeierne som ser skogen bli rasert på denne måten, selv å prøve å fremskaffe tømmeret, men det må under ingen betingelse gjøres. For det første må man ikke hjelpe tyskerne til å skaffe seg generatorknott eller

tømmer i det hele tatt, og for det annet fører det bare til at tyskerne selv hugger og derved skiffer seg dobbelt kvantum.

Det er ønskelig og til og med påkrevet at det i løpet av vinteren hugges store meng der tømmer, men hugsten og fremdriften må planlegges og gjennomføres slik at det ikke kan komme tyskerne til gode i den tid vi ennå må plages med dem, men stå til disposisjon for vår treforedlingsindustri etter krigsavslutningen. Da blir det nemlig spørsmål om store kvanta tømmer til cellulosaindustrien og til sagbrukene for å dekke behovet.

vVv

NORGES-NYTT:

Oslo. 31. januar ble det utført to sabotasjeaksjoner i Oslo; mot det danske firma Schenker & Co. ("eksportør" av stjålne radioapparater og møbler) i Øvre Slottsgt., og mot statspolitiets kontorer i Henrik Ibsensgt. 7.

5. februar eksploderte en sprengladning i Strand Lewis bilgarasje i Bogstadveien hvor det ble ødelagt maskinanlegg som bare arbeidet med tyske biler. - samme kveld gikk en bensinstasjon på Sinsen i luften.

H.S. (Hjemmestyrkene) melder: Ingen av våre avdelinger står bak aksjonen i Schweigaardsgt. 32. Det dreier seg her åpenbart om et forsøk fra nazistenes side på å gjøre den militært berettigede sabotasjen upopulær i folkets øyne.

5. februar eksploderte det i et tysk båtreparasjonsverksted på Bækkelaget (Ormsund Roklubbs tomt). Verkstedet ble helt ødelagt av brann.

Oslo Kjøpmannsstand presses for tiden hardt av arbeidsdiktator Astrup, som har satt seg i hodet at nå vil han ha de lenge forlangte oppgaver over forretningenes personale til bruk for utskrivning til arbeidsinnsatsen. En rekke kjøpmenn har vært innkalt til statspolitiet, som truer med 3 års fengsel, stengning og beslagleggelse av formue. Eieren av Magasin du Nord, grosserer Leif Hesstvedt, er arrestert. Men parolen er klar - og fronten holder.

Minister Alf Whist har i et møte på Slottet truet de norske forsikringsselskaper med at de alle vil bli sosialisert hvis de ikke betaler sitt bidrag til det nazistiske forsikringsforbund. Dette krever en samlet kontingent på ca. ½ million kroner.

Under eksplosjonskatastrofen ved Filipstad i desember 1943 gikk ca. 900 tonn i luften. Tyskerne skjerpet den gang forskriftene og begrenset bl.a. lagerlimiten til 50 tonn innen Oslo havn. Denne er nå atter økt, idet grensen er satt til 500 tonn pr. lager. Det er etter dette adgang til at flere skip med sprenglast 500 tonn samtidig anløper havna bare derer en viss avstand mellom dem. Etter norsk lov plikter rederi og/eller kaptein å anmelde lossing/lasting av slike varer til de norske havnemyndigheter. Tyskerne har nå forbudt dette. Vi understreker at om norske redere/meglere/kapteiner unnlater å foreta lovbefalet anmeldelse, pådrar de seg straffeansvar.

vVv

Trondheim er for tiden i en akutt krise med hensyn til brensel og elektrisk kraft. Skolene er blitt stengt unntagen hvor elevene selv kan skaffe brensel hjemmefra. I mange gårder er allerede all ved for vinteren brent opp. I tillegg til dette averterer Trondheims elektrisitetsverk at alle må spare på strømmen for å gi sporveien strøm nok til å kjøre mellom kl. 6 og kl. 19. -

Under en privat fest i Trondheim, hvor også frontkjemperen Aspaas var tilstede, ble det bl.a. lekt med våpen og ut på natten skjøt frontkjemperen seg. Liket ble plasert på en divan og festen fortsatte med sang og dans til den lyse morgen.

vVv

Rogstad gir impulser.

Den "berømmelse" fylkesfører Rogstad har fått, har gitt hans kolleger blod på tann, og fylkesfører Taraldsen i Møre lot tillyse møte i Løvenvold kino i Ålesund og sendte ut innbydelser til alle offentlige funksjonærer og en del andre. Så etablerte han telefonavlytting for å snappe opp "landsfiendtlige" uttalelser. Ikke en eneste av de innkalte møtte opp. På den tid møtet skulle begynne, jaget hird folk fra gaten inn i lokalet og herunder kom det tildels til håndgripeligheter. En av tilskuerne ropte: Leve det fri Norge! og da politiet spurte hvem det var som ropte, svarte ungdommen unisont: Vi. Etter møtets slutt kjørte politi og hird rundt og arresterte dem som ikke hadde møtt, men de fikk bare tak i ca. 40 personer. Disse ble så samlet i hirdens lokale hvor fylkesføreren talte.

vVv

Bergen.

Silden er dagens tema i Bergen, og særlig har tyskerne det travelt. Det gjelder å skaffe mest mulig av silden til Tyskland, helst i fersk tilstand. Velvillige norske pakkere får sine kvoter økt og særlig har firmaene Edv. Tvedt og Ola Lønne vært heldige

tildeling av kvote. Firma Isak Isaksen derimot som før krigen hadde den største pakning av fersk sild til Tyskland og alene besørget 80% av eksporten, er sjaltet helt ut. Det har nemlig ikke forstått å tilpasse seg, formodentlig fordi en god samvittighet og landsmenns respekt for dette firma er av større verdi enn tyske sildekvoter og judaspenger. - Jacob Misje & Co som deler de to førstnevnte firmaers oppfatning, gjennomgår en rivende utvikling og skal nå innrette ny pakkeplass.

vVv

I Hordaland har quislingmyndighetene store vansker med å skaffe nye ordførere og skolestyreformenn. Bare i noen få kommuner i fylket har de maktet å sette partifeller i skoleadministrasjonen. I de fleste kommuner har skolestyreformennene fra før krigen fungert, men ved årsskiftet la de mannjevnt ned sine verv. I en rekke kommuner står enda ordførerspørsmålet åpent. I Lindås har naziordføreren Asgeir Fjellanger sagt fra seg vervet sammen med hele herredstinget. Bygden er faktisk uten administrasjon.

vVv

Kristiansund: 5. februar ble det senket en tysk 7000-tonner, og tidligere ble senket en tysk destroyer like sør for byen av to norske torpedobåter.

vVv

Stavanger: 8 unge gutter er arrestert. 5 ble kassert ved legeundersøkelse, 3 sendt til Førergarden i Oslo.

vVv

Kristiansand: Alle lærere ved Handelsgymnasiet er arrestert, dessuten flere lærere og lektorer ved andre skoler.

vVv

Lørvik: Her pågår det stadig troppetransporter. 2 store tyske båter, begge på 14 000 tonn, har i det siste gjort tilsammen 3 turer. Begge ganger ble det tatt med ca. 1000 mann og mye biler og hester, begge deler i meget dårlig forfatning.

vVv

Drammen: Lederen av statistikk-kontoret, Finn Arheim, er skutt. Man mener at hovedansvaret for dette mord hviler på to frontkjempere som går under navnene "Sparess" og "Kløveress" og som for tiden terroriserer Drammen. De arbeider antagelig for sjefen for det tyske sikkerhetspoliti, Grossmann. Foruten dette mord tillegges de mordet på advokat Spangen og dr. Resch, og det er formodentlig dem som utførte det mislykkede håndgranatattentat på pastor Narum.

Tynnslitte nerver. Etter likvideringen av politiløytnant Brynhildsen i Drammen er lederen av den politiske avdeling ved Drammen politi blitt helt vill. Han løp for en tid siden gjennom byens gater sammen med sin fetter, "kunstmaleren" og angiveren Nilsen og en stor politihund, fektet med revolveren, slo til folk, brølte dem opp i ansiktet og jaget dem foran seg. Eneldre drammenser som sto i trikkekø sammen med en venn passiarte med denne om julens gleder og kom inn på emnet julebokker. Nettopp da kom berserkeren Gamborg Nilsen forbi. "Er det meg du kaller julebokk?" brølte han, og slo til mannen i ansiktet. Mannen ble helt stum, men Gamborg Nilsen gjøv på ham igjen og brølte: "Du er kommunist". Derpå gikk han løs på dem som stod omkring, og folk tok til bens for å redde liv og lemmer.

vVv

Kuppet i Fredrikstad.

8. februar kapret HS 11 slepebåter i Fredrikstad. Mannskapene måtte, truet av revolvere, føre båtene til Strømstad. Kuppet skjedde ved høylys dag, og en av båtene slepte etter seg en artilleri-skyteskive og deltok med den i en tysk manøver før den stakk av for alvor. - Slepebåten "Uredd" fra Moss ble også befridd på samme måte. Hele Norge applauderer.

vVv

Kunstnerstipendier.

Gode nordmenn blant bildende kunstnere og journalister har i krigstiden ikke søkt stipendier. Den skjerpede kulturkamp har ført til at musikere, komponister, forfattere og skuespillere har sluttet opp om denne linje. Parole: Ingen norske kunstnere søker iår stipendier.

vVv

Norges Statsbaner har etter rekvisisjon av tyskerne sendt opp en 25 tonns heisekran for å reparere den sprengte bro over Jørstadelv. Nå blir det meldt at kranen er veltet og at det vil bli uhyre vanskelig å få reist den opp igjen.

Som kjent skjedde det en radikal innskrenkning i passasjertrafikken på dampdrevne tog fra 1. februar. Praktisk talt all passasjertrafikk på slike tog innstilles. Tyskerne har forbudt enhver offentlig kunngjøring og omtale.

vVv

Den tyske "beskyttelse" er ikke effektiv. Det kommer stadig meldinger om nye ran. Den kjente hattegrosserer Udnes ble for en tid siden fraranet 50 000 kroner i sitt hjem, to jernbanemenn som hadde med seg 20-25 000 kroner i lønninger ble midt på lyse dagen fratatt det hele ved Østbanestasjonen, og direktør Bennett i Winge & Co. ble forleden

frarøvet 2 000 kroner i kontanter foruten malerier og møbler i sitt hjem.

vVv

9 En lang rekke av de ran som er begått i Oslo og omegn den siste tid er nå oppklart. Det er en bande på 11 frontkjempere som har hjemsøkt både Francis Bennett, hattemaker Ullnes, buntmaker Skullerud, Spareskillingsbanken (hvor det ble røvet 16 000 kr.) osv. Sjefen for banden var Karl Stensrud, tidligere sveitfører i AT, sjåfør hos Axel Stang og frontkjemper. Han ble forleden etterlyst for å ha skutt ned den 25-årige NS-politikonstabel Harald Angell, og ble straks etter arrestert i spissen for banden i en hytte i Bærum. Han ble dømt til døden av den såkalte alminnelige særdomstol og skutt. Jonas Lie unnså seg ikke for å håne gode nordmenns minne ved å føre forbryteren Stensrud opp på navnelisten sammen med dem som falt på sin post i kampen for fedrelandet. 10

vVv

Tyskerne på viddas.

For en tid siden begå en styrke på 80 tyskere seg innover fjellet fra Østerdalen for å lete etter fallskjermsoldater inne ved Sottohaugen på grensen til Trøndelag. De kom ut for snestorm, flere av dem frøs ihjel og 15 fikk slike forfrysninger at de måtte amputere armer eller ben. Ialt mistet tyskerne fjerdeparten av styrken, og måtte kjøres ned med sleder fra fjellet etter 5 døgns strabaser.

vVv

På Grini er det brutt ut dysenteri, ca. 30 tilfeller. Belegget på Grini var pr. 2. februar 1981.

vVv

Nytt norsk medlem skal utnevnes til den allierte komiteen som behandler straffen for krigsforbrytere. En nordmann fra hjemmefronten som under okkupasjonen har hatt erfaring i tyskernes og quislingenes terrormetoder, er utsett som ambassadør Colbans etterfølger i komiteen.

vVv

Norge og UNRRA.

Brigadegeneral Thomas T. Waddington er utnevnt til sjef for den forbindelsesdelegasjon som skal representere UNRRA i Norge etter frigjøringen. Dr. Christopher Norborg er utnevnt til sjef for den skandinaviske avdeling ved UNRRAs Europakontor i London.

vVv

Sinte nazisjefer.

Sporveisdirektør Kielland ringte forleden til et offentlig kontor og traff en funksjonær som bare sa "goddag". Kielland ba om å få tale med hans overordnede, en av Kiellands kampfeller. Han raste overfor denne over at en offentlig funksjonær unnlot å bruke partihilsenen. Men da tok sinnet kampfellen. Han ba Kielland reise og ryke og tilføyet: Neste gang jeg reiser med trikken nekter jeg å la kortet klippe uten av en heil- og selmann. - Kanskje Sporveiene får en ny gratispassasjer heretter, da.

vVv

Fra quislingenes egen leir.

I "Vest Viken Budstikke" (Fortrolig; Kun for tillitsmenn) nr. 1 for iår heter det: "Hvor er det blitt av den gamle NS-ånd? Hvor er den herlige følelse av sakens storhet, hvor er bevisstheten om den inderlige kampfelle-solidaritet som fylte oss og inngjød oss mot, kraft og begeistring? - - - Mest av alt er vi skuffet over hverandre. Over all den energi som brukes fånyttes i negativismens tjeneste, til intriger og sladder, bakvaskelse og mistenkeliggjøring, tilforståsegpåeri og maktsyke..."

vVv

På nidstangen.

Det er en selvfølgelig nasjonal plikt for hver enkelt av oss å hjelpe så langt vi kan enhver som kommer i vansker på grunn av en fast nasjonal holdning. Dette gjelder ikke minst for sjefer og overordnede. De fleste er på det rene med det ansvar de har i slike tilfeller, men det finnes dessverre unntak: Direktør Gundersen i Oslo Sparebank har flere gånger øket vanskene for funksjonærer som har vært i en slik situasjon, ved økonomiske sanksjoner mot dem. Gundersen må ikke innbille seg at en slik opptreden blir tolerert fordi om han er ansatt i et privatfirma.

vVv

13 Politifolk blir skutt.

Vi gjør oppmerksom på at aksjonsfolk er nødt til å skyte dersom folk i politietaten setter seg til motverge. Aksjonsfolkene kan ikke sondre mellom jøssinger og nazister når politiet går til motangrep.

14

vVv